

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Petra Mikeše v právní věci žalobce: **Mgr. Bc. J. U.**, zast. JUDr. Jiřím Vlasákem, advokátem se sídlem náměstí Republiky 2/2, Plzeň, proti žalovanému: **Policejní prezidium České republiky**, se sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, proti rozhodnutí náměstka policejního prezidenta ve věcech služebního poměru ze dne 11. 5. 2012, čj. PPR-21655-14/ČJ-2011-99KP, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 4. 2016, čj. 6 Ad 12/2012-69,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **6 352 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jeho zástupce JUDr. Jiřího Vlasáka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Stručné vymezení věci

[1] Žalobce byl podle § 42 odst. 1 písm. j) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“), propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie ČR rozhodnutím ředitele Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování (správní orgán I. stupně) ze dne 29. 12. 2011. Podkladem pro rozhodnutí byl závěr vyšetřující psycholožky Mgr. J. H., že žalobce není osobnostně způsobilý ve smyslu § 2 písm. c) vyhlášky č. 487/2004 Sb., o osobnostní způsobilosti, která je předpokladem pro výkon služby v bezpečnostním sboru. Tento závěr byl na základě návrhu žalobce na přezkum potvrzen závěrem vedoucího psychologa Policie ČR, plk. Mgr. V. V.. S odvoláním proti rozhodnutí o propuštění žalobce u žalovaného neuspěl. Proto podal žalobu k městskému soudu, který mu rozsudkem označeným v záhlaví vyhověl, obě správní rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

II. Stručné shrnutí námitek v kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[2] Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, a to z důvodu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel tvrdí, že nejpodstatnějším podkladem pro rozhodnutí služebního funkcionáře o propuštění příslušníka ze služebního poměru v této věci je posudek psychologa. Služební funkcionář nemůže závěr vedoucího psychologa jednoduše ignorovat, ani rozporovat, aniž by tím porušil svou zákonnou povinnost. Stěžovatel disponoval závěry psychologů Policie ČR, které splňovaly požadavky vyhlášky č. 487/2004 Sb., navíc byl v odvolacím řízení skutkový stav dále doplněn. To stěžovatele přesvědčilo o úplnosti a bezrozpornosti závěrů psychologů, nebyl zde důvod provádět další posouzení osobnostní způsobilosti. Závěry psychologů zaručují přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Služební funkcionář tyto důvody znát nemusí, pro něj je podstatný závěr policejního psychologa. Ani ostatní okolnosti projednávané věci nijak nenasvědčovaly např. účelovému postupu ze strany služebních funkcionářů. Dále stěžovatel uvádí, že služební funkcionář není povinen znovu zkoumat osobnostní způsobilost příslušníka jen proto, že příslušník se svým posouzením nesouhlasí.

[3] Stěžovatel dodává, že psychologové Policie ČR jsou podrobně seznámeni s kritérii i metodikou hodnocení osobnostní způsobilosti, procházejí pravidelným proškolením a jsou při této činnosti povinni chránit před zveřejněním, prozrazením či poskytnutím nepovolané osobě zvláštní odborné metody a postupy, zejména konkrétní psychologické zkoušky, zvláštní způsoby rozhovoru, pozorování, experimentování, a provádění intervence. Uvedené metody a postupy vyžadují pro své účinné uplatnění ochranu, a pokud by je posuzovaná osoba znala, mohly by být účinně zmařeny.

[4] Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalobce se ke kasační stížnosti vyjádřil dne 8. 6. 2016. Ztotožnil se se závěry městského soudu. Kasační stížnost považuje za nedůvodnou a navrhuje, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; neshledal přitom vady, kterými by byl povinen se zabývat i bez návrhu (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Skutkový stav není mezi účastníky sporný; žalobce byl podroben psychologickému vyšetření, na jehož základě nebyl shledán osobnostně způsobilým pro výkon služby, což vedlo k jeho propuštění ze služebního poměru. Spor mezi účastníky řízení spočívá v řešení jediné právní otázky, zda mohl služební funkcionář rozhodnout o propuštění žalobce ze služebního poměru podle § 42 odst. 1 písm. j) zákona o služebním poměru na základě posudků vyšetřující psychologů Policie ČR a poté vedoucího psychologa Policie ČR, které neobsahovaly odůvodnění negativních závěrů psychologů.

[8] Podle § 42 odst. 1 písm. j) zákona o služebním poměru, ve znění účinném do 30. 6. 2012, *[p]říslušník musí být propuštěn, jestliže [...] podle posudku psychologa bezpečnostního sboru pozbyl osobnostní způsobilost k výkonu služby.* Podle § 180 téhož zákona *[s]lužební funkcionář je povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Důkazem je vše, co může přispět k zjištění skutkového stavu věci, zejména výpovědi a vyjádření účastníka, svědků a jiných osob, doklady a jiné písemnosti nebo záznamy, odborná vyjádření, znalecké posudky, potvrzení, listiny, protokoly o ohledání a pořázená dokumentace skutkového děje. [...]*

pokračování

Služební funkcionář hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti.

[9] Podle § 2 písm. c) vyhlášky č. 487/2004 Sb., tj. ve znění účinném do 31. 12. 2012, [d]ůvodem zjišťování osobnostní způsobilosti je domněnka, že příslušník je dočasně nebo trvale osobnostně nezpůsobilý k výkonu služby v bezpečnostním sboru. Podle § 79 stejné vyhlášky platí, že [o]sobnostní způsobilost příslušníka posuzuje psycholog psychologického pracoviště bezpečnostního sboru. Proti závěru psychologa o osobnostní způsobilosti může podat příslušník návrh na přezkoumání vedoucímu psychologického pracoviště bezpečnostního sboru. Minimální náležitosti závěru psychologa jsou upraveny v § 5 vyhlášky.

[10] Jak správně upozornil městský soud i žalobce, Nejvyšší správní soud se otázkou, zda musí posudky psychologů, resp. správní rozhodnutí o propuštění příslušníka ze služebního poměru, obsahovat odůvodnění ztráty osobnostní způsobilosti k výkonu služby, zabýval v nedávné minulosti. V rozsudku ze dne 21. 6. 2013, čj. 6 Ads 19/2013-35, č. 2916/2013 Sb. NSS, konstatoval, že posudek, resp. závěr psychologa bezpečnostního sboru ve smyslu vyhlášky č. 487/2004 Sb., je stěžejním podkladem správního rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru. Je odborným závěrem, o němž si správní orgán, resp. soud nemůže pro nedostatek vlastních odborných znalostí a zkušeností učinit úsudek sám. I takový závěr však soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s. „Musí být především odůvodněn v rozsahu a kvalitě obdobně jako u znaleckých posudků, musí splňovat požadavek úplnosti a přesvědčivosti a vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, včetně skutečností uváděnými vyšetřovaným příslušníkem bezpečnostního sboru.“ Ke stejným závěrům dospěl zdejší soud i v rozsudcích ze dne 1. 4. 2015, čj. 1 As 47/2015-35, či ze dne 21. 1. 2016, čj. 9 As 296/2015-31.

[11] Nejvyšší správní soud k hodnotě závěru psychologa jakožto podkladu pro rozhodnutí konkrétně dále v cit. rozsudku konstatoval, že povinnost služebního funkcionáře propustit příslušníka, pozbyl-li podle posudku psychologa bezpečnostního sboru osobnostní způsobilost k výkonu služby ještě „neznamená, že služební funkcionář je jen pasivním vykonavatelem rozhodnutí psychologa bezpečnostního sboru, bez jakékoli vlastní odpovědnosti. Je správním orgánem, v jehož pravomoci je iniciovat psychologické vyšetření příslušníka, jenž zabíjí a vydává rozhodnutí v řízení o propuštění ze služebního poměru, z čehož nepochybně plyne též jeho právo žádat o doplnění vyšetření, resp. o nové vyšetření, vyskytnou-li se např. pochybnosti o správnosti podkladů původní žádosti. I závěr psychologa vydaný ve smyslu § 5 vyhlášky o osobnostní způsobilosti je třeba vnímat jen jako podklad správního rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, byť zpravidla stěžejní, který v konečné fázi podléhá soudnímu přezkumu. Takový podklad tedy může být služebním funkcionářem a následně správním soudem přezkoumán např. z hlediska jeho vad, nedostatku opory ve spisech, rozporu se spisy, anebo z hlediska vad řízení při zjišťování skutkové podstaty. I kdyby zákon o služebním poměru, resp. vyhláška o osobnostní způsobilosti, obsahovaly jen minimalistický požadavek na odůvodnění závěru psychologa, resp. rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, skutečnost, že toto rozhodnutí je plně přezkoumatelné ve správním soudnictví, nemůže mít jiný důsledek, než že odůvodnění přezkoumávaného správního rozhodnutí musí mít takovou obsahovou kvalitu, aby je mohl správní soud podrobit standardnímu soudnímu přezkumu. Jinak by nutně každé obdobně lakonické rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, jako bylo vydáno v případě žalobce, muselo být správními soudy rušeno pro nepřezkoumatelnost“ (bod 33, podtržení doplnil NSS).

[12] Tyto závěry zcela dopadají i na projednávanou věc. Jedinou námitku, kterou stěžovatel neustále v kasační stížnosti opakoval, byla jeho vázanost závěry policejních psychologů. Na stejné námitky dostal stěžovatel odpověď již ve výše cit. rozsudcích zdejšího soudu v jiných skutkově obdobných věcech. Tyto námitky shledal zdejší soud opakovaně za nedůvodné a nesprávné, přesto se stěžovatel nepoučil a setrvává na svém závěru, resp. praxi.

[13] Nejvyšší správní soud v žádném případě nepobízí stěžovatele, aby rozhodoval v rozporu se závěry specializovaných odborníků v oblasti psychologie, či je ignoroval. Výše popsaná špatná praxe správních orgánů však spočívá v tom, že správní orgány přistoupily na jakýsi automatismus, a to v situaci, kdy se posuzovaná osoba nemůže nijak bránit proti tak zásadním závěrům majícím dopad do jejího pracovního života; to jednoduše proto, že nemá šanci se s nimi reálně ani seznámit. Při svém rozhodování je služební funkcionář vázán zásadou řádného odůvodnění, zakotvenou v § 181, respektive § 190 zákona o služebním poměru. V řízení o propuštění příslušníka ze služebního poměru je rozhodováno o veřejných subjektivních právech příslušníka a jedná se o rozhodnutí přezkoumatelné ve správním soudnictví (srov. též rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2003, čj. 6 As 29/2003-97, č. 415/2004 Sb. NSS, a § 196 zákona o služebním poměru). Správní orgán je povinen postupovat podle zákona včetně § 180 zákona o služebním poměru cit. v bodě [8] shora.

[14] Vzhledem k tomu, že stěžovatel nepřinesl jediný relevantní důvod, kvůli kterému by se snad zdejší soud měl od svých dřívějších závěrů odchýlit, nelze kasační stížnost považovat za důvodnou ani v tomto případě.

[15] Lze tedy shrnout, že posudky psychologů a z nich vycházející rozhodnutí jsou nedostatečně odůvodněny. Neobsahují důvody, pro které je žalobce osobnostně nezpůsobilým k výkonu služby, respektive kterou osobnostní charakteristiku pozbyl. Proto se Nejvyšší správní soud zcela ztotožnil se závěrem městského soudu, že obě správní rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná. Městský soud je zrušil v souladu se zákonem.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud ze všech výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl jako nedůvodnou.

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který nedosáhl v řízení procesního úspěchu, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a je naopak povinen ji zaplatit úspěšnému žalobci. Soud přiznal žalobci náhradu nákladů řízení sestávající z odměny advokáta za jeden úkon právní služby - vyjádření ke kasační stížnosti, ve výši 3100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], za další úkon - vyjádření k návrhu na odkladný účinek, ve výši 1550 Kč (§ 11 odst. 2 advokátního tarifu) a z náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 3). Zástupce žalobce sice zdejšímu soudu i přes výzvu nedoložil osvědčení o registraci k DPH, zdejší soud však ze spisu městského soudu zjistil, že zástupce žalobce je plátcem DPH. Jeho náklady se proto zvyšují o částku odpovídající této dani (21 %), kterou je zástupce žalobce povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Částka daně, vypočtená dle cit. zákona, činí 1102 Kč. Celkem tedy náklady řízení činí 6352 Kč. Tuto částku je stěžovatel povinen uhradit k rukám zástupce žalobce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. srpna 2016

Zdeněk Kühn
předseda senátu